

Löppönen ja muut kulkukauppiat

Kulkukauppias Löppönen kierteli polkupyörällään ympäri maakuntaa ja oli tuttu vieras Sorkkalassakin, jossa hän myös yöpyi usein joissain taloissa. Vaneriaskista löytyi mm. nappia, nauhaa, hakaneuloja, kyniä, kampoja, kortteja ja kirjoituslehtiötä.

Kangasnyytistä löytyi ainakin naisten ja miesten alusvaatteita – naisille vaaleanpunaista trikoota ja miehille flanellisia. Kankaisia nenäliinojakin oli naisten, lasten ja miesten mallisia.

Löppönen asui Koivistonkylässä, josta hän lähti muutamia päiviä kestäville kaupantekoreissuilleen, joskus lääninrajojen ulkopuolellekin, vaikka kulkukauppiaslupan sai vain yhteen lääniin. Vanhemmaksi tultuaan ei Löppösen tytär olisi enää päästänyt häntä kaupustelemaan, mutta hän lähti kuitenkin, kun tytär meni töihin.

Kauan sitten kulki hevosellaan pariskunta, joista vaimo oli kuuromykkä. He kaupittelivat ruskeita saviveteja. Aika ajoin myös tinurit kiertelivät tinaamassa kuparisten kahvipannujen ja kattiloiden sisuksia.

1950- luvun jälkeen, kun Huovintietä (nyk. Lentoasemantie) pääsi jo autolla, alkoivat kala-, kenkä- ja vaatekauppiat kierrellä pakettiautoillaan taloja. Kerran kulkukauppiaan tavaroista löytyi silloin vielä niin ihmeellinen tavara kuin appelsiini. Yksi appelsiini jaettiin koko perheen kesken niin, että kaikki saivat vähän maistaa harvinaista herkkua.

Vielä saattoi poiketa taulumyyjä, lehtitilausten kerääjä, romaaniheimoa käsittäneen, myöhemmin pölynimurikauppiaita, matto- ja huonekalumyyjiä. Valokuvasuurenoksia ja kirjasarjojakin kaupiteltiin.

Vinnentiellä asui Vilkmanni, joka ponillaan syksyisin kävi keskustassa vihanneskaupoilla. Alun perin hän taittoi matkan bussilla, mutta myöhemmin hänellä oli poni. Palatessaan hän poikkesi taloihinkin, jos myytävää oli jäänyt. Äitini oli joskus antanut ponille leivänpalan ja niinpä se väen väkisin aina kääntyi meidän tienraarasta pihaan, vaikka ei mitään myytävää olisi ollutkaan.

Kerran kylällä järjestettiin Tapaninpäivän rekiajelu ja Vilkmannin oli määrä tulla ponilla rekeä vetämään. Vaan eipä päässeet kyläläiset ajelulle, sillä poni oli karannut. Joku saattaa muistaa Vilkmannin myös siitä, että hän oli myös nahan parkitsija.

Kirjoittajana Liisa Ilo. Liisa on asunut lapsuudestaan asti Sorkkalan Jokelantie 11:sta. Nykyään Liisa pitää kotitalonsa pihalla Museokoti Mummolaa.

Kuvassa vasemmalla Vilkmanni ja hänen poninsa. Ponin vierssä Veikko Rouhamo. Kuva Marja Kinos, Veikko Rouhamon tytär.